

**ПОРЯДОК ЗАПОВНЕННЯ ФОРМ ЗВІТУ ЩОДО СУМ НАРАХОВАНОГО
ЄДИНОГО ВНЕСКУ НА ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ**

Хто і коли подає	Зміст форми
1	2
<p>Звіт формується на підставі бухгалтерських та інших документів, відповідно до яких провадиться нарахування (обчислення) або які підтверджують нарахування (обчислення) виплат (доходу), на які відповідно до Закону нараховується єдиний внесок. Звіт повинен містити основні дані про страхувальника та перелік таблиць звіту. <i>Грошові суми в таблицях звіту заповнюються в гривнях з копійками</i></p>	
<p>Форма № Д4 (місячна)</p>	
<p>Звіт про суми нарахованої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення, допомоги, компенсації) застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування до органів доходів і зборів</p>	
<p>Страховальники, які використовують працю фізичних осіб на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, чи за цивільно-правовими договорами (крім цивільно-правового договору, укладеного з ФО – підприємцем, якщо виконувані роботи (надані послуги) відповідають видам діяльності, зазначеним в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців), у частині подання звіту за таких осіб</p>	<p>Таблиця 1 «Нарахування єдиного внеску» формується та подається страхувальниками, які використовують працю фізичних осіб на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, чи за цивільно-правовими договорами</p> <p>Таблиці 2 «Нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за деякі категорії застрахованих осіб» та 8 «Відомості про осіб, які відповідно до Закону отримують допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, та осіб із числа непрацюючих працездатних батьків, усиновителів, опікунів, піклувальників, які фактично здійснюють догляд за дитиною-інвалідом, а також непрацюючих працездатних осіб, які здійснюють догляд за інвалідом I групи або за престарілим, який за висновком медичного закладу потребує постійного стороннього догляду або досяг 80-річного віку, якщо такі непрацюючі працездатні особи отримують допомогу або компенсацію відповідно до законодавства, та нарахування сум єдиного внеску за батьків-вихователів дитячих будинків сімейного типу, прийомних батьків, якщо вони отримують грошове забезпечення відповідно до законодавства» формуються та подаються лише районними (міськими) управліннями</p>

1	2
<p>зобов'язані формувати та подавати до органів доходів і зборів звіт <i>протягом 20 календарних днів, що настають за останнім днем звітного періоду</i></p>	<p>праці та соціального захисту населення про нарахування сум єдиного внеску (грошового забезпечення) батькам-вихователям дитячих будинків сімейного типу, прийомним батькам, якщо вони отримують грошове забезпечення відповідно до законодавства, та за осіб, які відповідно до закону отримують допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, та за одного непрацюючого працездатного батька, усиновителів, опікунів, піклувальників, які фактично здійснюють догляд за дитиною-інвалідом, а також непрацюючих працездатних осіб, які здійснюють догляд за інвалідом І групи або за престарілим, який за висновком медичного закладу потребує постійного стороннього догляду або досяг 80-річного віку, якщо такі непрацюючі працездатні особи отримують допомогу або компенсацію відповідно до законодавства</p> <p>Таблиці 3 «Нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за осіб, які проходять строкову військову службу» та 9 «Відомості про осіб, які проходять строкову військову службу» формуються та подаються до органів доходів і зборів страхувальниками, які нараховують та сплачують єдиний внесок за осіб, які проходять строкову військову службу у Збройних Силах України, інших, утворених відповідно до закону, військових формувань, Службі безпеки України, органах МВС України та службу в органах і підрозділах цивільного захисту</p>
<p>Звітним періодом є календарний місяць</p>	<p>Таблицю 4 «Нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на суми грошового забезпечення» формують та подають до органів доходів і зборів страхувальники, які нараховують та сплачують єдиний внесок за осіб із числа військовослужбовців (крім військовослужбовців строкової та альтернативної служби), осіб рядового і начальницького складу</p>
	<p>Таблиця 5 «Відомості про трудові відносини застрахованих осіб» призначена для реєстрації застрахованих осіб у реєстрі застрахованих осіб. Таблиця 5 подається страхувальником, якщо протягом звітного періоду:</p> <p>– <i>було укладено або розірвано трудовий договір (цивільно-правовий договір, крім цивільно-правового договору, укладеного з фізичною особою – підприємцем, якщо виконувані роботи (надавані послуги) відповідають видам діяльності, зазначеним у витягу</i></p>

Звітність підприємства. Практикум

1	2
	<p>з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців) із застрахованою особою;</p> <ul style="list-style-type: none"> – було укладено або розірвано трудовий договір із застрахованою особою, яка працювала на нове робоче місце; – особі надано відпустку по догляду за дитиною від трирічного віку до досягнення нею шестирічного віку; – особі надано відпустку по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку; – особі надано відпустку по вагітності і пологах. <p>У разі, коли за даними страхувальника протягом звітного періоду не було зафіксовано фактів укладання та розірвання трудових угод (цивільно-правового договору), надання відповідної відпустки, таблиця 5 не формується та не надається до органу доходів і зборів</p>
	<p>Таблиця 6 «Відомості про нарахування заробітної плати (доходу) застрахованим особам» призначена для формування страхувальником у розрізі кожної застрахованої особи відомостей про суми нарахованої їй заробітної плати (доходу) у звітному місяці. Такі відомості формуються з урахуванням кодів категорій застрахованих осіб, визначених у додатку 2 до Порядку.</p> <p>Графа 10 «Код типу нарахувань» заповнюється страхувальником лише у випадках, передбачених переліком кодів типу нарахувань 1-12.</p> <p>Код типу нарахувань 1 – зазначається лише для осіб, які отримують заробітну плату (дохід) за виконану роботу (надані послуги), строк виконання яких перевищує календарний місяць і єдиний внесок нараховується на суму, що визначається шляхом ділення заробітної плати (доходу), виплаченої за результатами роботи, на кількість місяців, за які вона нарахована, а також особам, яким після звільнення з роботи нараховано заробітну плату (дохід) за відпрацьований час або згідно з рішенням суду – середню заробітну плату за вимушений прогул.</p> <p>Коди типу нарахувань 2-9 зазначаються лише у випадках донарахування або зменшення суми єдиного та страхового внесків застрахованій особі.</p>

1	2
	<p>Якщо донараховують або зменшують суму єдиного внеску на суму заробітної плати (доходу), нарахованої в попередніх звітних періодах, застосовують коди типу нарахувань 2-5:</p> <p>2 – сума заробітної плати (доходу), нарахована у попередніх звітних періодах на підставі бухгалтерських та інших документів, відповідно до яких проводиться нарахування (обчислення) або які підтверджують нарахування (обчислення) заробітної плати (доходу), на яку страхувальником самостійно донараховано суму єдиного внеску;</p> <p>3 – сума заробітної плати (доходу), нарахована у попередніх звітних періодах на підставі бухгалтерських та інших документів, відповідно до яких проводиться нарахування (обчислення) або які підтверджують нарахування (обчислення) заробітної плати (доходу), на яку страхувальником самостійно зменшено зайво нараховану суму єдиного внеску;</p> <p>4 – сума заробітної плати (доходу), нарахована в попередніх звітних періодах на підставі бухгалтерських та інших документів, відповідно до яких проводиться нарахування (обчислення) або які підтверджують нарахування (обчислення) заробітної плати (доходу), на яку при перевірці органом Пенсійного фонду донараховано суму єдиного внеску;</p> <p>5 – сума заробітної плати (доходу), нарахована у попередніх звітних періодах на підставі бухгалтерських та інших документів, відповідно до яких проводиться нарахування (обчислення) або які підтверджують нарахування (обчислення) заробітної плати (доходу), на яку при перевірці органом Пенсійного фонду зменшено зайво нараховану суму єдиного внеску.</p> <p>Якщо донараховують або зменшують суму внесків на загальнообов’язкове державне пенсійне страхування за період до 01 січня 2011 р., на суму заробітної плати (доходу), нарахованої застрахованій особі в попередніх звітних періодах, застосовують коди типу нарахувань 6-9:</p> <p>6 – сума заробітної плати (доходу), нарахована в попередніх звітних періодах на підставі бухгалтерських та інших документів, відповідно до яких проводиться нарахування (обчислення) або які підтверджують нарахування (обчислення) заробітної плати (доходу), на яку страхувальником самостійно донараховано суму внесків на загальнообов’язкове державне пенсійне страхування за період до 01 січня 2011 р.;</p>

Звітність підприємства. Практикум

1	2
	<p>7 – сума заробітної плати (доходу), нарахована у попередніх звітних періодах на підставі бухгалтерських та інших документів, відповідно до яких проводиться нарахування (обчислення) або які підтверджують нарахування (обчислення) заробітної плати (доходу), на яку страхувальником самостійно зменшено зайво нараховану суму внесків на загальнообов’язкове державне пенсійне страхування за період до 01 січня 2011 р.;</p> <p>8 – сума заробітної плати (доходу), нарахована у попередніх звітних періодах на підставі бухгалтерських та інших документів, відповідно до яких проводиться нарахування (обчислення) або які підтверджують нарахування (обчислення) заробітної плати (доходу), на яку при перевірці органом Пенсійного фонду донараховано суму внесків на загальнообов’язкове державне пенсійне страхування за період до 01 січня 2011 р.;</p> <p>9 – сума заробітної плати (доходу), нарахована у попередніх звітних періодах на підставі бухгалтерських та інших документів, відповідно до яких проводиться нарахування (обчислення) або які підтверджують нарахування (обчислення) заробітної плати (доходу), на яку при перевірці органом Пенсійного фонду зменшено зайво нараховану суму внесків на загальнообов’язкове державне пенсійне страхування за період до 01 січня 2011 р.</p> <p>Суми, нараховані за дні щорічних та додаткових відпусток, вносяться до графи «Загальна сума нарахованої заробітної плати (доходу) (усього з початку звітного місяця)» із зазначенням відповідного місяця тільки в сумі, що припадає на дні відпустки у цьому місяці, із кодом типу нарахувань 10.</p> <p>Суми, що припадають на дні відпустки наступних місяців, включаються до поля наступних місяців і відображаються в окремих рядках за першим рядком із кодом типу нарахувань 10.</p> <p>Якщо донараховують або зменшують суму єдиного внеску на суму заробітної плати (доходу), нарахованої в попередніх звітних періодах, органи доходів і зборів застосовують коди типу нарахувань 11, 12:</p> <p>11 – сума заробітної плати (доходу), нарахована в попередніх звітних періодах на підставі бухгалтерських та інших документів, відповідно до яких проводиться нарахування (обчислення) або які підтверджують нарахування (обчислення) заробітної плати (доходу), на яку при перевірці органами доходів і зборів донараховано суму єдиного внеску;</p>

1	2
	<p>12 – сума заробітної плати (доходу), нарахована в попередніх звітних періодах на підставі бухгалтерських та інших документів, відповідно до яких проводиться нарахування (обчислення) або які підтверджують нарахування (обчислення) заробітної плати (доходу), на яку при перевірці органами доходів і зборів зменшено зайво нараховану суму єдиного внеску.</p> <p><i>Графа «Загальна сума нарахованої заробітної плати (доходу) (усього з початку звітного місяця)» по кожній окремій застрахованій особі формується з урахуванням такої черговості відображення виплат за умови їх нарахування цій особі в одному звітному періоді:</i></p> <p>а) сума нарахованої заробітної плати за видами виплат, що включають основну та додаткову заробітну плату, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, що визначаються відповідно до Закону України «Про оплату праці»;</p> <p>б) сума винагороди за цивільно-правовими договорами (крім цивільно-правового договору, укладеного з ФО – підприємцем, якщо виконувані роботи (надавані послуги) відповідають видам діяльності, зазначеним в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, її як підприємця);</p> <p>в) сума допомоги з тимчасової непрацездатності та допомоги у зв’язку з вагітністю та пологами.</p> <p>Суми виплат, нараховані за дні тимчасової непрацездатності та допомоги у зв’язку з вагітністю та пологами, відображаються в окремих рядках із кодами категорій застрахованої особи, визначених у додатку 2 до Порядку, у полі відповідного місяця тільки в сумі, що припадає на такий місяць.</p> <p><i>Графа «Сума нарахованої заробітної плати (доходу) в межах максимальної величини, на яку нараховується єдиний внесок» по кожній застрахованій особі формується виключно з урахуванням вищезазначеної черговості виплат. Якщо нарахування заробітної плати здійснюється за попередній період, зокрема у зв’язку з уточненням кількості відпрацьованого часу, виявленням помилок, суми донарахованої заробітної плати включаються до заробітної плати місяця, у якому були здійснені такі донарахування.</i></p>

Звітність підприємства. Практикум

1	2
	<p>На одну застраховану особу допускається декілька записів у таблиці 6, якщо протягом одного звітного періоду застрахованій особі були здійснені нарахування виплат, у яких відрізняються база нарахування єдиного внеску та розміри ставок єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, згідно із Законом, а також якщо нарахування здійснювалися за поточні та майбутні (відпускні, допомога у зв'язку з вагітністю та пологами), за минулі (лікарняні, тимчасова непрацездатність та перебування у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами та нарахування сум заробітної плати (доходу) за виконану роботу (надані послуги), строк виконання яких перевищує календарний місяць, а також за відпрацьований час після звільнення з роботи або згідно з рішенням суду – середня заробітна плата за вимушений прогул) періоди.</p> <p>Нарахування відображаються за календарний місяць (із першого до останнього числа місяця)</p>
	<p>Таблиця 7 «Наявність підстав для обліку стажу окремим категоріям осіб відповідно до законодавства» формуються та подаються страхувальниками в разі визначення страхувальниками періодів (строків) трудової або іншої діяльності, що відповідно до законів, якими встановлюються умови пенсійного забезпечення, відмінні від загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, зараховуються при визначенні права на відповідну пенсію, а також періоди страхового стажу, не пов'язані з трудовою та/або професійною діяльністю.</p> <p>Якщо в страхувальника відсутні робочі місяці, робота на яких зараховується до спеціального стажу, таблиця 7 не формується і не подається</p>

Форма № Д5 (річна)

Звіт про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску

1	2
<p>ФО – підприємці, у тому числі ті, які обрали спрощену систему оподаткування, <i>формують та подають до органів доходів і зборів звіт самі за себе один раз на рік до 10 лютого року, наступного за звітним періодом</i></p>	<p>ФО – підприємці, крім тих, які обрали спрощену систему оподаткування, самі за себе формують та подають до органів доходів і зборів звіт згідно з таблицею 1 «Нарахування єдиного внеску на</p>

1	2
<p>Звітним періодом є календарний рік</p>	<p><i>загальнообов'язкове державне соціальне страхування фізичними особами – підприємцями</i>». Протягом року в разі призначення пенсії подається звіт з позначкою «Призначення пенсії» за період до дати формування заяви на призначення пенсії</p> <p>ФО – підприємці, які обрали спрощену систему оподаткування, самі за себе формують та подають до органів доходів і зборів звіт згідно з таблицею 2 «Нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування фізичними особами – підприємцями, які обрали спрощену систему оподаткування». Протягом року в разі призначення пенсії подається звіт з позначкою «Призначення пенсії» за період до дати формування заяви на призначення пенсії</p>
<p>ФО – підприємці, які обрали спрощену систему оподаткування, звільняються від сплати за себе єдиного внеску, якщо вони є пенсіонерами за віком або інвалідами та отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу</p>	<p><i>Звіт зазначеними особами не подається.</i></p> <p>Такі особи можуть бути платниками єдиного внеску виключно за умови їхньої добровільної участі в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування</p>
<p>ФО, які забезпечують себе роботою самостійно – займаються незалежною професійною діяльністю та отримують дохід безпосередньо від цієї діяльності, за умови, що такі особи не є найманими працівниками чи підприємцями, <i>самі за себе формують та подають до органів доходів і зборів звіт один раз на рік до 01 травня року, наступного за звітним періодом.</i></p> <p>Звітним періодом є календарний рік</p>	<p>Особи, які забезпечують себе роботою самостійно – займаються незалежною професійною діяльністю, а саме: науковою, літературною, артистичною, художньою, освітньою або викладацькою, а також медичною, юридичною практикою, у тому числі адвокатською, нотаріальною діяльністю, або особи, які провадять релігійну (місіонерську) діяльність, іншу подібну діяльність та отримують дохід</p>

Звітність підприємства. Практикум

1	2
	<p>безпосередньо від цієї діяльності, за умови, що такі особи не є найманими працівниками чи підприємцями, формують та подають до органів доходів і зборів звіт згідно з таблицею 3 «Нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування особами, які забезпечують себе роботою самостійно». Протягом року в разі призначення пенсії подається звіт з позначкою «Призначення пенсії» за період до дати формування заяви на призначення пенсії</p>
	<p>Таблиця 4 «Наявність підстав для обліку стажу окремих категорій осіб відповідно до законодавства» формуються та подаються страхувальниками в разі визначення страхувальниками періодів (строків) трудової або іншої діяльності, що відповідно до законів, якими встановлюються умови пенсійного забезпечення, відмінні від загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, зараховуються при визначенні права на відповідну пенсію, а також періоди страхового стажу, не пов'язані з трудовою та/або професійною діяльністю. Якщо в страхувальника відсутні робочі місця, робота на яких зараховується до спеціального стажу, таблиця 4 не формується і не подається до відповідного органу</p>

Форма № Д6 (річна)

Звіт про суми добровільних внесків, передбачених договором про добровільну участь, які підлягають сплаті, та суми доплати до органів доходів і зборів

1	2
<p>Особи, які досягли 16-річного віку та не належать до платників єдиного внеску, визначених пунктами 2-14 частини першої статті 4 Закону, у тому числі іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають або працюють на території України, громадяни України, які постійно проживають або працюють за межами України, якщо інше не встановлено міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та уклали договір на добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, а також члени фермерського господарства, особистого селянського господарства – на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття, у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням, від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, і пенсійне страхування та уклали договір на добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, <i>формують та подають самі за себе</i></p>	<p>Зазначені особи формують і подають до органів доходів і зборів звіт згідно з таблицею 1 «Відомості про суми добровільних внесків, передбачених договором про добровільну участь, які підлягають сплаті» про суми добровільних внесків, передбачених договором про добровільну участь, які підлягають сплаті, окремо за кожний період строку дії договору. Якщо звіт подається за декілька років одночасно, то формується один титульний аркуш і окремо за кожний рік таблиця 1</p>
	<p>ФО – підприємці, які здійснюють доплату до суми страхових внесків згідно з повідомленням-розрахунком, формують і подають до органів доходів і зборів звіт згідно з таблицею 2 «Відомості про суми доплати до мінімального страхового внеску згідно з повідомленням – розрахунком» протягом одного календарного місяця після здійснення доплати</p>
	<p>ФО – підприємці, яким за результатами проведеної перевірки (звірки) збільшено або зменшено зобов'язання, формують і подають до органів доходів і зборів звіт згідно з таблицею 3 «Відомості про збільшення або зменшення сум зобов'язань за страховими внесками за результатами проведеної перевірки (звірки)» протягом одного календарного місяця після здійснення відповідних розрахунків. Якщо звіт подається за декілька років одночасно, формується один титульний аркуш і окремо за кожний рік таблиця 3</p>

Звітність підприємства. Практикум

1	2
<p><i>звіт протягом 30 календарних днів після закінчення строків дії договору.</i></p> <p>Звітним періодом є тривалість дії договору, а якщо договором про добровільну участь передбачено одноразову сплату особою єдиного внеску за попередні періоди, в яких особа не підлягала загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню (у тому числі з 01 січня 2004 р. до 31 грудня 2010 р.), – період, за який одноразово сплачено єдиний внесок за попередні періоди</p>	

Форма № Д7

Звіт про настання нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання

У разі настання нещасного випадку на виробництві чи професійного захворювання із застрахованою особою страхувальники, які використовують працю фізичних осіб на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, чи за цивільно-правовими договорами, а також ФО – підприємці, у тому числі ті, які обрали спрощену систему оподаткування, та члени фермерського господарства, особистого селянського господарства, *формують та подають звіт протягом п'яти робочих днів після дати складання акта настання нещасного випадку, пов'язаного з виробництвом, або з дати складання акта розслідування професійного захворювання за формою П-4*

ПОРЯДОК ЗАПОВНЕННЯ ФОРМ ЗВІТНОСТІ ДО ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ

Звітність Інформація про попит на робочу силу (вакансії) Форма № 3-ПН

Форма подається за наявності в роботодавця попиту на робочу силу (вакансії) не пізніше 10 робочих днів із дати відкриття вакансії(й). Датою відкриття вакансії є наступний день після створення робочого місця чи припинення трудових відносин із працівником, робоче місце якого стає вакантним, або дата, починаючи з якої може бути укладено трудовий договір із найманим працівником.

I. ОСНОВНІ ДАНІ ПРО ВАКАНСІЇ

У розділі I форми відображаються основні дані про вакансії.

№ з/п	Професія (посада)	Кількість вакансій	Розмір заробітної плати	Місце проведення робіт (Автономна Республіка Крим, м. Київ, м. Севастополь, область, район, населений пункт, район у місті)	Укомплектування вакансії за сприяння Державної служби зайнятості України (Так/Ні)
А	1	2	3	4	5
У графі А вказується порядковий номер запису. Під одним порядковим номером надаються дані про загальну кількість вакансій за однойменними професіями з однаковими даними щодо заробітної плати (доходу), місця проведення робіт, можливості укомплектування вакансій за сприяння територіального органу (графі 1, 3, 4, 5). В інших випадках дані про вакансії відображаються під окремими порядковими номерами	У графі 1 зазначається найменування професії (посади) відповідно до чинного Національного класифікатора України «Класифікатор професій»	У графі 2 вказується кількість вакансій, що відповідають даним, відображеним у графах 1, 3, 4, 5	У графі 3 вказується розмір заробітної плати, включно з додатковими матеріальними заохоченнями, для конкретної вакансії	У графі 4 зазначається місце проведення робіт (Автономна Республіка Крим, м. Київ, м. Севастополь, область, район, населений пункт, район у місті)	У графі 5 проставляється «Так», якщо роботодавцем передбачається укомплектування вакансій за сприяння територіальних органів, або «Ні» – у разі укомплектування вакансій роботодавцем самостійно

II. ХАРАКТЕРИСТИКИ ВАКАНСІЇ(Й) ТА ВИМОГИ ДО ПРЕТЕНДЕНТА(ІВ) (для укомплектування вакансій Державною службою зайнятості)

У разі згоди роботодавця на укомплектування вакансій за сприяння територіальних органів (у графі 5 розділу I зазначено «Так») для кожного такого запису заповнюється розділ II, у якому відображаються порядковий номер відповідного запису в розділі I, а також характеристики таких вакансій, умови праці та вимоги до претендентів.